

МОТИВИ КЪМ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА КОДЕКСА ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

Основна цел на законопроекта е усъвършенстване на уредбата на инвестициите на пенсионните фондове и на структурата и размерите на заплащаните от осигурените лица такси и удържки. Необходимостта от тези промени произтича от обстоятелството, че едни от важните фактори, оказващи влияние върху натрупването на средства по индивидуалните партии на участниците във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване са реализираната доходност от инвестирането на тези средства и таксите и удържките, които осигурените лица заплащат на пенсионноосигурителните дружества.

Поради нарастване на активите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и необходимостта от предоставяне на по-добри възможности за диверсификация се разширява кръгът на допустимите финансови инструменти. Едновременно с това, с оглед по-голяма сигурност на инвестициите на задължителните пенсионни фондове, се въвеждат нови ограничения и лимити на инвестициите. Промените в ограниченията целят и намаляване на риска от концентрация на инвестиции на пенсионните фондове във финансови инструменти, издадени от дружества в една група. Друга част от разпоредбите, въвеждащи изменения в режима на ограниченията, са насочени към избягване на конфликти на интереси.

При всички изменения в инвестиционната политика е запазен по-либералния режим по отношение на инвестиционните ограничения на инвестициите на доброволните пенсионни фондове в сравнение с тези на задължителните.

Други важни фактори, оказващи влияние върху натрупването на средства по индивидуалните партии на участниците във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване са таксите и удържките, които осигурените лица заплащат на пенсионноосигурителните дружества. В тази връзка се предлагат промени в структурата и размерите на заплащаните от осигурените лица такси и удържки. Очакването, че конкуренцията между пенсионноосигурителните дружества ще доведе до понижаване на размера на събираните от тях такси в допълнителното задължително пенсионно осигуряване, не се оправда, а направените анализи и прогнози показват, че за 40 годишен осигурителен период посочените такси и удържки ще намалят натрупванията по партидите с около 20 %, което ще се отрази върху размера на получаваната пенсия от втория стълб на пенсионната ни система. Най-голямо влияние върху намаляване натрупванията в пенсионните партии има инвестиционната такса, която при задължителните пенсионни фондове се удържа независимо от постигнатия инвестиционен резултат, поради което със законопроекта се предлага поетапното ѝ намаляване. На следващия етап, във връзка с увеличаването от 2017 г. на осигурителната вноска за универсалните фондове, се предлага стъпаловидно годишно намаляване и на удържката от всяка вноска.

Отпадането на таксата за прехвърляне е свързано с констатацията, че тя не успя да изпълни предназначението си на естествен регулатор на процесите по прехвърляне и не способства за създаването на по-добра конкурентна среда. Отчетена е също така необходимостта от улесняване на лицата при упражняване на едно тяхно основно право в качеството им на осигурени - правото на промяна на участие и прехвърляне на средства от един в друг съответен фонд.

Законопроектът доразвива регламентацията на изискванията към организацията на работа на пенсионноосигурителните дружества и техните осигурителни посредници. Промените в режима на осъществяване на дейност от осигурителните посредници се основават на констатирани проблеми в дейността по осигурително посредничество и необходимостта от по-пълно и детайлно регламентиране на функциите и правомощията на лицата, които я осъществяват. Предлаганите изменения във връзка с вътрешния контрол на пенсионноосигурителното дружество имат за цел той да се превърне в цялостен и непрекъснат процес, който да гарантира, че осъществяването на дейността по допълнително

пензионно осигуряване се извършва в съответствие с нормативната уредба, с интересите на осигурените лица, с вътрешните актове и възприетите от дружеството политики и при стриктно спазване на принципите за икономичност, ефикасност и ефективност.

Законопроектът цели и повишаване на изискванията към информацията, предоставяна на осигурените лица. Измененията предвиждат задължение за пенсионноосигурителното дружество да предоставя актуална писмена информация за съответния пенсионен фонд на всяко лице, в случаите когато то подава заявление за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване или за промяна на участие от един в друг пенсионен фонд. Информацията трябва да съдържа основните характеристики на фонда и правата на лицето в хода на съответните процедури, което ще му помогне да вземе информирано и мотивирано решение, като изготвянето на информацията по образец, в стандартизирана форма, ще улесни осигурените лица при избора им на пенсионен фонд.

С предложените промени в Кодекса за социално осигуряване се облекчава режимът на промяна на участието и прехвърляне на средства на осигурените лица от един в друг съответен фонд за допълнително пенсионно осигуряване. Измененията засягат различни аспекти – от намаляване на продължителността на периода, в който лицата са ограничени да променят участието си, до отпадане на дължимата такса за прехвърляне.

Във връзка с осигуряване на по-ефективен надзор на дейността на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях пенсионни фондове са прецизирани изискванията към техните финансови отчети.

В законопроекта се урежда и инвестиционния режим на пенсионния резерв, по отношение на който се въвежда изискване за инвестиране на средствата му само в дългови ценни книжа или влогове, с дата до падежа не повече от 12 месеца за постигане на по-голяма сигурност и ликвидност при инвестиране на тези средства. Усъвършенства се също така механизмът за определяне на минималната доходност, като промените дават възможност за по-голяма гъвкавост при управление на активите на задължителните пенсионни фондове и постигане на по-пълно съответствие с дългосрочния инвестиционен хоризонт на осигурените в тях лица.